

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Yksityistielaki

Teuvo Taura 0400 298652

Pirkanmaan metsälogistiikka -hanke

27.3.2019

Yleiset säännökset

Lain tarkoitus 1 §

- turvata asutuksen, elinkeinoelämän ja muiden yhteiskunnallisten tarpeiden edellyttämät kulkuyhteydet kiinteistöille
- turvata yksityistieverkon ylläpito ja kehittäminen
- taata yksityisteitä koskevissa asioissa asianosaisten oikeusturva ja tieosakkaiden yhdenvertainen kohtelu

Määritelmät 3 §

- Yksityistiellä tarkoitetaan sellaista ensisijaisesti yksityistä liikennetarvetta palvelevaa tieliikenteen väylää, johon rasiitteena kohdistuu vähintään yhden kiinteistön hyväksi tieoikeus
- **Tiekunnalla tarkoitetaan yhtä tai useampaa tietä koskevien asioiden hoitamiseksi perustettua tieosakkaiden muodostamaa yhteisöä**
- Mitä tässä laissa säädetään kiinteistön omistajasta, koskee myös kiinteistön haltijaa, jolla on pysyvä oikeus hallita kiinteistöä.

Tieoikeus ja muut tiehen liittyvät oikeudet

Tiealue 5 §

- Tieoikeutta uuden tien rakentamiseksi perustettaessa on määrättävä tien linjauksen ja tarkoituksenmukaisen rakenteen vaatima tiealue. Tiealue voidaan määrätä tätä leveämpänä, jos tuleva tien parantaminen sitä vaatii.
- **Tiealueen lisäksi voidaan määrätä näkemäalue**
 - › **näkemäalue yksityistien liittyessä maantiehen tai toiseen yksityiseen tiehen**
 - › **suoja-alue, joka ulottuu enintään 12 metrin etäisyydelle ajoradan keskilinjasta**

Tiealue 5 §

- Tiealueelta sekä tiehen kuuluvaksi määrätyltä näkemä- ja suoja-alueelta saa tieoikeuden nojalla poistaa piha-alueiden ulkopuolelta näkemää haittaavaa luonnontilaista kasvillisuutta

Tieoikeutta koskeva päätöksenteko

18 §

- Tieoikeuden muuttamisesta ja lakkauttamisesta päätetään yksityistietoimituksessa.
- Ennestään rasitetun kiinteistön kohdalla yksityistien **oikaisemista, leventämistä tai muuta parantamista** varten tarpeellinen alue muuttuu tiealueeksi ilman yksityistietoimitustakin, **jos kiinteistön omistaja on antanut suostumuksen tällaiseen toimenpiteeseen.** Samalla oikaisun vuoksi tarpeettomaksi käynyt tiealueen osa lakkaa olemasta tiealuetta.

Tieoikeutta koskeva päätöksenteko

18 §

- **Myös tiekunta voi myöntää tieoikeuden ennestään olevaan tiehen sekä lakkauttaa yksittäisen tieoikeuden.**
- Jos tielle ei ole perustettu tiekuntaa, voidaan yksittäinen tieoikeus lakkauttaa myös kiinteistörekisterinpitäjälle tehtävän ilmoituksen perusteella.

Tienpito ja tien käyttäminen

Tien kunnossapito 24 §

- Tie on pidettävä tieosakkaiden liikennetarpeen edellyttämässä kunnossa
- Ei aiheudu tieosakkaalle kohtuuttomia kustannuksia
- Tiestä tai sen käyttämisestä ei aiheudu kenellekään tarpeetonta haittaa tai häiriötä
- **Kunnossapidossa on otettava huomioon myös liikenneturvallisuus.**
- Jos tie tai sen osa ei ole kenellekään tieosakkaalle välttämätön talvella, talvikunnossapito voidaan siltä osin jättää tekemättä

Liittymät 26 §

- Toisen yksityistien tai kiinteistön liittämisestä yksityistiehen vastaa liittyjä.
- Liittyjä on velvollinen tekemään ja pitämään kunnossa tällaisen liittymän.
- **Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa kuitenkin yksityistien liittymän ja maatalousliittymän rumpujen kunnossapidosta (Maantielaki 38 §).**
 - › Yksityisen tien pitäjä ja maatalousliittymän haltija ovat velvollisia tekemään liittymänsä ja pitämään sen kunnossa

Yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen tiealueelle 30 §

- Kiinteistöä tai yhdyskuntaa palvelevan maahan sijoitettavan johdon ja sellaiseen liittyvän vähäisen laitteen sijoittamiseen antaa tiekunta
- Kiinteistön omistajan suostumusta ei tällöin tarvita.
- Suostumuksen tiekunnan puolesta antaa toimitsijamies tai hoitokunta. Ennen suostumuksen antamista toimitsijamiehen tai hoitokunnan on ilmoitettava asiasta tieosakkaille.

Yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen tiealueelle 30 §

- Ilmoitus on toimitettava tieosakkaille niin kuin tiekunnan kokouskutsu on toimitettava.
- Jos joku tieosakkaista vastustaa sijoittamista 21 päivän kuluessa toimitsijamiehen tai hoitokunnan ilmoituksen antamisesta, asiasta on päätettävä tiekunnan kokouksessa.

Maksuunpanoluettelosta on ilmättävä

41 §

- Tieoikeus, jonka perusteella tiemaksu peritään
- Maksuvelvollinen tieosakas
- Tieyksikkömäärä sekä tiemaksu eriteltynä niin, että siitä ilmenee tieyksikkömäärän perusteella perittävä tiemaksu sekä mahdollinen perusmaksu ja muut maksut.
- Maksuunpanoluettelo

Tiemaksun ja käyttömaksun periminen

42 §

- Tiemaksu peritään maksuunpanoluettelon otteen perusteella
- Käyttömaksu peritään maksuunpanoluettelon tai tiekunnan, toimitsijamiehen tai hoitokunnan muutoin vahvistaman määräyksen perusteella
- Erääntymispäivästä suoritettava kuuden prosentin vuotuinen korko ja kohtuulliset perintäkulut.
- Maksut, korko ja perintäkulut ovat suoraan ulosottokelpoisia. Jos käyttömaksusta on erimielisyyttä, on se saatettava tiekunnan kokouksen ratkaistavaksi. Tällöin vasta tiekunnan päätöksen mukainen käyttömaksu on ulosottokelpoinen.

Yksityistien hallinnointi

Tiekunnan perustaminen 49 §

- Tiekunta perustetaan yksityistietoimituksessa tai **tiekunnan perustamiskokouksessa, johon kaikki yksityistien tieosakkaat on kutsuttu jonkun tieosakkaan toimesta 61 § :n mukaista kutsumenettelyä noudattaen.**
- Tiekunnan perustaminen voidaan tehdä myös kiinteistörekisterin pitäjän päätöksellä, jos asian käsitteleminen yksityistietoimituksessa ei ole erityisestä syystä tarpeen.
- Tiekunta syntyy, kun sen perustamisesta on tehty merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Yksityisteitä koskeva tieto 50 §

- Tiekuunnan toimielimen on huolehdittava, että tiekunnasta on ajantasaiset tiedot yksityistierekisterissä ja että yksityistien painorajoituksista ja tien käytön kieltämisestä tai rajoittamisesta koskevat ajantasaiset tiedot ovat kansallisessa tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä.
- Yksityistien tiedot toimitetaan Väylävirastolle www.vayla.fi/yksityistiet.
- Tieosakkaan on annettava tiekunnalle tiekuunnan hallinnon ja tienpidon järjestämiseksi tarpeelliset tiedot itsestään ja tienkäytöstään.

Tiekunnan säännöt 51 §

- Tiekunta voi laatia itselleen hallintoaan ja muuta toimintaansa koskevat säännöt.
- Säännöissä voidaan poiketa tämän lain säännöksistä, jos se on erikseen sallittu. Muissa tiekunnan säännöissä päätettävissä asioissa on noudatettava, mitä tässä laissa säädetään.
- Jos tiekunnan säännöissä poiketaan lain säännöksistä, tiekunnan on hyväksyttävä säännöt yksimielisesti. Muussa tapauksessa enemmistöpäätös riittää.
- Säännöt tulevat voimaan, kun sääntöjen hyväksymisestä on tehty merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Tiekunnan toimitsijamiehen tai hoitokunnan valitseminen

- Tiekuunta valitsee toimitsijamiehen tai hoitokunnan jäsenet enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan. **Hoitokuntaan on valittava kolmesta viiteen varsinaista jäsentä**, jollei säännöissä määrätä toisin.
- Jos varsinaisia jäseniä on kolme, on valittava ainakin yksi varajäsen.
- Toimitsijamiehelle voidaan valita sijainen.
- Valittava henkilö voi olla muukin kuin tieosakas.

Hoitokunnan järjestäytyminen ja ilmoitus Maanmittauslaitokselle 54 §

- Hoitokunta valitsee varsinaisten jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, ellei tiekunta ole heitä valinnut.
- Hoitokunnan ja toimitsijamiehen on tehtävä Maanmittauslaitokselle 89 § :n mukaiset tiedot sisältävä ilmoitus tiekunnan perustamisesta sekä tiekuntaa ja sen toimielintä koskevista muutoksista.
 - › https://www.maanmittauslaitos.fi/lomakkeet/tiekunnan_yhteystiedot

Toimitsijamiehen ja hoitokunnan vastuu sekä esteellisyys 55 §

- Toimitsijamies tai hoitokunnan jäsen ei saa osallistua hänen ja tiekunnan välistä taloudellisesti merkittävää sopimusta koskevan eikä muunkaan sellaisen merkittävän asian käsittelyyn eikä ratkaisemiseen, jossa hänen yksityinen etunsa saattaa olla ristiriidassa tiekunnan edun kanssa.

Tiekunnan kokous 58 §

- Tieosakkaat päättävät tienpidosta ja muista tiekuntaa koskevista asioista tiekunnan kokouksessa.
- Tiekunnan kokous voidaan pitää myös sähköisessä toimintaympäristössä, jos tiekunnan kokouksessa niin päätetään tai tiekunnan säännöissä niin määrätään.
- Tieosakas on velvollinen ilmoittamaan yhteystietomuutokset tiekunnalle.

Päätöksenteko tiekunnassa 59 §

- Tieosakkaat käyttävät äänioikeuttaan tiekunnan kokouksessa tieyksiköinnin mukaan.
- Kenenkään osakkaan äänimäärä ei kuitenkaan saa ylittää kolmeakymmentä prosenttia kokouksessa edustettuina olevien osakkaiden yhteisestä tieyksikkömäärästä.
- Äänestettäessä asiat ratkaistaan äänten enemmistöllä
 - › Yksimielinen päätös, jos
 - › Päätetään säännöistä, joissa poiketaan lain säännöksistä
 - › Valtuutetaan ulkopuolinen toimija hoitamaan tien asioita
- Äänten mennessä tasan tulee päätökseksi se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on yhtynyt.

Tiekunnan kokouksen ajankohta

60 §

- Vuosikokous vuosittain tai tiekunnan päätöksen mukaan vähintään joka neljäs vuosi.
- Tarpeen mukaan muita kokouksia.
- Tiekunnan kokouksen ajankohdasta voidaan päättää tiekunnan kokouksessa tai säännöissä.
- **Tiekunnan kokous on lisäksi pidettävä, jos vähintään neljännes tieosakkaista vaatii kokousta pidettäväksi.**

Tiekunnan kokouksen koollekutsuminen

61 §

- Tiekunnan kokouksen kutsuu koolle toimitsijamies tai hoitokunta tai muu tiekunnan säännöissä määritelty taho
- Kirjallinen kokouskutsu
 - › Postitse
 - › **Sähköpostilla – jos, osakas ilmoittanut**
 - › **Muulla tietoliikenneyhteydellä – jos, osakas ilmoittanut**
- **Aikaisintaan kahta kuukautta ja viimeistään kahta viikkoa ennen tiekunnan kokousta**

Vuosikokouksussa

- Mainittava ehdotuksesta maksuunpanoluetteloksi ja missä se on nähtävänä (2 vk), vaihtoehtoisesti voidaan toimittaa osakkaille kutsun mukana
- Tienpitoa koskevista merkittävistä asioista.
- Tiekunnan säännöt (jos tiekunnalla ne on) on toimitettava tieosakkaille kokouksutsun liitteenä.
- Ylimääräisen kokouksen kokouksussa on mainittava ne asiat, joista kokouksessa päätetään.

Tiekunnan toimielimen pöytäkirjat

- Tieosakkaille tulee varata mahdollisuus tutustua edellisen vuosikokouksen jälkeen laadittuihin tiekunnan toimielimen kokouksia ja päätöksiä koskeviin pöytäkirjoihin.
- **Pöytäkirjat on vähintään kahden viikon ajan ennen kokousta pidettävä tieosakkaiden nähtävänä kokouskutsussa ilmoitetussa paikassa.**

Tiekunnan kokouksen pöytäkirja

- Päätöspöytäkirja
- Jos äänestetty, liitetään äänestysluettelo kustakin äänestyksestä pöytäkirjaan tai äänestystulos kirjataan pöytäkirjaan.
- Oltava nähtävänä 14 pv:n kuluttua kokouksen päätyttyä valitusajan päättymiseen asti (3 kk kokouksesta)
- Kaikilla tieosakkailla ja muilla, joita kokouksessa käsitellyt asiat koskevat, on oikeus pyynnöstä saada ote tai jäljennös pöytäkirjasta.

Jos toimielin laiminlyö vuosikokouksen koollekutsumisen

- Voidaan kokous tieosakkaan hakemuksesta pitää yksityistietoimituksen yhteydessä toimitusinsinöörin johdolla
- Taikka toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tieosakkaan hakemuksesta, varattuaan toimitsijamiehelle tai hoitokunnalle tilaisuuden tulla kuulluksi, oikeuttaa hakijan kutsumaan tieosakkaat kokoukseen siten kuin 1 momentissa säädetään.

Päätösten oikaisu 64 §

- Tieosakas tai muu asianosainen, saa vaatia tiekunnan kokoukselta päätöksen oikaisemista sillä perusteella, että päätös ei ole syntynyt laillisessa järjestyksessä taikka on lain tai tiekunnan sääntöjen vastainen taikka loukkaa hänen oikeuttaan.
- Oikaisuvaatimus on esitettävä 30 päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. 30 päivän kuluessa oikaisuvaatimuksen tekemisestä on kutsuttava tiekunnan kokous koolle käsittelemään oikaisuvaatimus. Toimitsijamiehellä tai hoitokunnalla on myös oikeus itse samassa ajassa ratkaista itse tekemäänsä päätöstä koskeva oikaisuvaatimus.

Tiekunnan päätöksen moittiminen 65 §

- Tiesakas tai muu asianosainen voi moittia tiekunnan kokouksen tai perustamiskokouksen päätöstä tiekuntaa vastaan ajettavalla kanteella, jos:
 - › 1) asian käsittelyssä ei ole noudatettu menettelyä koskevia tämän lain säännöksiä tai tiekunnan sääntöjä
 - › 2) päätös on lain tai tiekunnan sääntöjen vastainen
 - › 3) päätös loukkaa hänen oikeuttaan tai tiesakkaiden yhdenvertaisuutta.
- Moitekanteen johdosta annettavassa tuomiossa päätös voidaan kantajan vaatimuksesta julistaa pätemättömäksi tai sitä voidaan muuttaa.

Tiekunnan päätöksen moittiminen

- Moitekanne tiekuntaa vastaan on nostettava maa- ja metsätalouden oikeudena toimivassa käräjäoikeudessa kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tekemisestä.
- Jos päätös koskee sellaisen asianosaisen oikeutta, joka ei ole tieosakas ja joka ei ole ollut siinä kokouksessa saapuvilla, jossa päätös on tehty, hänellä on oikeus nostaa moitekanne kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun hän on saanut todisteellisen tiedon päätöksestä.
- Jos päätöksen johdosta on tehty 64 § :ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus, tieosakkaalla tai muulla asianosaisella on kuitenkin oikeus nostaa kanne tiekuntaa vastaan käräjäoikeudessa 30 päivän kuluessa oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksisaamisesta.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Kiitos

ASIAKKAAT – HENKILÖSTÖ – KUMPPANIT – YHTEISKUNTA

www.metsakeskus.fi | www.metsään.fi
www.twitter.com/metsakeskus | www.facebook.com/suomenmetsakeskus